

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/29/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824200560
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8824200560.2

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, toho času bytom pri matke, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XX/XX, F. G. H., toho času I. XXX, za účasti otca D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XX/XX, F. G. H., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .
- Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajší súd dňa 26.03.2024 sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal styk otca s mal. A. B.. Vo svojom návrhu uviedla, že od 12.02.2024 s otcom maloletej nežije v spoločnej domácnosti. Otec maloletej sa ju pokúšal vyhodiť zo spoločnej domácnosti po tom, čo mu oznámila, že od neho odchádza. Urážal ju, vyhrážal sa jej a násilným spôsobom sa ju z bytu snažil dostať za prítomnosti ich maloletej dcéry A., ktorá túto situáciu niesla veľmi zle, plakala, triasla sa a otca prosila, aby s týmto konaním prestal. Nakoľko sa mu nepodarilo z bytu ju vyhodiť, rozhodol sa jej vyhrážať nožom, ktorý si vzal z kuchyne. V tom čase bol značne pod vplyvom alkoholu. Svedkom týchto udalostí bol okrem maloletej dcéry aj ich spoločný syn J.. Vzhľadom na uvedené sa matka rozhodla odísť zo spoločnej domácnosti aj spolu s maloletou A. a v súčasnej dobe žijú u jej rodičov. Slovné ataky zo strany otca maloletej neprestali, neustále ju uráža, hanlivo nazýva, vyhráža sa jej a psychicky vydiera tým, že ublíži sebe. Trvá na tom, že chce mať dcéru A. pri sebe. Otec maloletej je agresívny, neustále pod vplyvom alkoholu a matka má dôvodnú obavu nie len o seba, ale aj o spoločné deti. Otec maloletej jej ohľadne styku s mal. A. napísal, že keď ju nemôže mať on, nebude ju mať nikto. Maloletá A. vzhľadom na udalosti, ktorých bola účastná má zo svojho otca strach, nechce s ním tráviť čas, čo otec maloletej nerešpektuje a dňa 25.03.2024 sa rozhodol značne pod vplyvom alkoholu vyzdvihnúť maloletú A. zo školy. Bol však natoľko opitý, že si ho všimla upratovačka v škole, ktorá ju okamžite kontaktovala. Maloletá A. v tento deň v škole nebola. Otec viedol motorové vozidlo v stave silnej opitosti a ohrozil by tak život a zdravie dcéry. Poukázala na to, že agresívne správanie otca maloletej sa neustále stupňuje a má obavy nie len o seba, ale aj o ich spoločné deti, najmä ich zdravý psychický vývoj, ktorý je takými situáciami značne ohrozený.

2. Matka k návrhu pripojila komunikáciu medzi ňou a otcom maloletej, z ktorej je zrejmé, že medzi rodičmi sú napäté vzťahy a otec vulgárne osočuje matku maloletej, vyhráža sa jej.

3. Podľa predloženého rodného listu sa maloletá A. B. narodila dňa XX.XX.XXXX z matky C. B., nar. XX.XX.XXXX a otca D. B., nar. XX.XX.XXXX.

4. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou vyplýva, že rodičia majú spolu X C., X sú dnes už plnoleté a X D. ešte maloleté, okrem A., mal. K. B., nar. XX.X.XXXX. Rodičia nežijú spolu od 12.2.2024. Matka s mal. A. žijú v rodičovskom rodinnom dome matky v obci I.. V spoločnej domácnosti žije matka, mal. dieťa, matkini rodičia. Plnoletá G. B., nar. XX.X.XXXX, je študentkou X. L. M. N. F. M., domov chodí nepravidelne. Plnoletý J. B., nar. XX.X.XXXX, je študentom X. ročníka H. N. F. O.. Žije striedavo v byte na E. P.XX/XX J. F. O. M. pri starých rodičoch zo strany otca. Maloletá K. je žiačkou X. L. D. D. Q. A. M.. Počas týždňa je na internáte a počas víkendov je v obci I. pri starých rodičoch zo strany matky. Maloletá A. je žiačkou X. L. I. Q. R. F. F. G. H.. Pri osobnom rozhovore bez prítomnosti matky uviedla, že navštevuje základnú školu. Otca videla naposledy vo februári 2024, kedy ešte boli v byte. Odkedy bývajú v dome v I., otca nevidela ani s ním netelefonovala. Nechce ho ani vidieť, ani s ním telefonovať. Nevedela prečo, bola ticho. Nevie si s ním styk ani predstaviť - dostala možnosť trávenia víkendu s otcom, alebo len tak ísť do kina, do cukrárne. Odmietla všetky možnosti, reagovala tichom. Na všetky otázky na tému otec, odpovedala tichom. K otcovi uviedla iba to, že je pravda, že požíva alkohol. Videla to aj ona. Nepekne sa správal doma v minulosti aj ku matke. Uviedla tiež, že otec raz zbil aj sestru G., ale nič viac k tomu nevedela uviesť. Nevedela presne uviesť, čo konkrétne otec robil. Matka uviedla, že hádky zo strany otca vznikajú tým, že otcovi stále niečo vadí. Má iné predstavy o všetkom, iné očakávania od matky, čo má matka urobiť, čo si otec praje. Maloletá A. je svedkom všetkých týchto situácií a nevhodného správania sa otca. Už pred piatimi rokmi matka podala trestné oznámenie na otca za psychické a fyzické týranie. Následne to podanie vzala späť. Táto situácia v rodine trvá dlhodobo. Otec je podľa slov matky zamestnaný ako F. O. M. D. miestom výkonu práce - Nemecko. Má rôzne turnusy, väčšinou je 5 týždňov v zahraničí a 1 týždeň doma. Aktuálne je v zahraničí od Veľkonočnej nedele. Zo spisovej dokumentácie maloletých detí je zrejme, že sa v roku 2019 viedlo trestné stíhanie vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. V danej veci boli vypočúvané aj všetky vtedy maloleté deti. Tie odmietli vypovedať a ako dôvod uviedli, že nebudú svedčiť proti vlastnému otcovi.

5. Súd si vyžiadal vyšetrovací spis z obsahu ktorého vyplýva, že matka podala dňa 03.05.2019 trestné oznámenie z dôvodu, že otec maloletej ju ako aj ich deti dlhodobo týral a z uvedeného dôvodu musela niekoľkokrát spolu s deťmi utiecť k rodičom ako aj ku svokrovcom. Vo svojej výpovedi matka uviedla, že otec dieťaťa ju viackrát napadol, má z neho strach, rovnako strach majú z neho aj deti. Obavu o svoj život nemá, na lekárskom vyšetrení nebola. V konaní boli vypočuté aj deti, ktoré však odmietli voči svojmu otcovi vypovedať. Vec bola uznesením zo dňa 30.10.2019 postúpená na prejednanie priestupku Okresnému úradu Vranov nad Topľou, lebo výsledky vyšetrovania preukázali, že nejde o trestný čin, ale priestupok.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Ako vyplýva z § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejme, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. V zmysle § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. V zmysle § 329 ods. 3 CSP ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá

právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia prekážku rozhodnutej veci.

13. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

14. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a zároveň zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že nie je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia podľa návrhu matky. Neodkladné opatrenie slúži k bezodkladnej úprave pomerov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu.

15. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, aby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými ťažkosťami. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. Z citovaných zákonných ustanovení možno jednoznačne vyvodiť, že právna úprava ohľadom rozhodovania o návrhoch na neodkladné opatrenie popri nevyhnutnosti rýchlo a pružne vyriešiť vzniknutý stav, vyžaduje aj hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, resp. podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Matka sa domáha udelenia zákazu styku otca s mal. dcérou s poukazom na to, že otec maloletej požíva vo zvýšenej miere alkohol, pod vplyvom ktorého je voči matke maloletej agresívny, vyhráža sa jej, sloвне atakuje, pričom jeho agresivita sa stupňuje. Svedkom tohto správania otca je aj ich mal. dcéra A., v dôsledku čoho matka vyjadrila obavu o mravný vývoj a fyzické a psychické zdravie maloletej.

17. Z doposiaľ zistených skutočností vyplýva, že rodičia mal. detí toho času nežijú v spoločnej domácnosti. Matka opustila spoločnú domácnosť spolu s mal. A. vo februári 2024, aktuálne sa spolu s dcérou nachádza v domácnosti svojich rodičov.

18. Súd má za to, že na zákaz styku otca s mal. dieťaťom v zmysle návrhu matky nie sú splnené zákonné predpoklady. Vyslovenie zákazu styku rodiča s jeho mal. dieťaťom je opatrenie krajného charakteru výrazne zasahujúcim do rodičovských práv ako aj práv dieťaťa na pravidelný kontakt s rodičom, pričom k nariadeniu neodkladného opatrenia v tomto smere by mal súd pristúpiť iba v jednoznačne odôvodnených prípadoch. Dôvodom pre vyslovenie takéhoto zákazu styku môže byť ujma, či už na fyzickom alebo psychickom zdraví dieťaťa. Matka v návrhu poukázala na fyzické a psychické napádanie jej osoby zo strany otca mal. dieťaťa. Z predloženej komunikácie je zrejmé, že otec matku mal detí sloвне atakuje, vyhráža sa jej, avšak takéto správanie nesmeruje aj voči mal. dieťaťu, čo matka ani v návrhu netvrdila.

19. Je nepochybné, že takýto nežiadúci stav v rodine, konflikty medzi rodičmi, ktorého je účasť dieťa majú negatívny vplyv na jeho zdravý fyzický a psychický vývin. Uvedené však bez ďalšieho nie je dôvodom na zákaz styku otca s mal. dieťaťom. Navyše matka sa so spoločnej domácnosti odsťahovala, a teda dieťa nie je toho času vystavené konfliktným situáciám medzi rodičmi. Matka v návrhu poukázala na situáciu, kedy sa otec pod vplyvom alkoholu mal pokúšať vyzdvihnúť maloletú zo školského zariadenia. Uvedené však súd nemal ani len za osvedčené, nakoľko matka k návrhu nepriložila žiadne dôkazy, ktoré by túto skutočnosť aspoň osvedčovali (napr. čestné vyhlásenie zamestnankyne školy) a je to len v rovine tvrdenia matky. Rovnako nebolo možné zabezpečiť ani vyjadrenie otca k tvrdeným skutočnostiam, nakoľko ten pracuje ako vodič kamiónovej dopravy v Nemecku na turnusy.

20. Matka tiež tvrdí, že dieťa otca odmieta, nechce sa s ním stretávať. Dieťa v rozhovore s kolíznym opatrovníkom potvrdilo, že otca nechce vidieť, nechce sa s ním stretnúť, odmieta akýkoľvek styk s otcom, nevedelo však uviesť dôvod. Maloleté dieťa na otázky kolízneho opatrovníka ohľadom otca neodpovedalo, mlčalo. Maloletá A. len uviedla, že sa otec v minulosti nepekne správal. Vzhľadom na uvedené tvrdenia matky v návrhu, ako aj vyjadrenie dieťaťa pred kolíznym opatrovníkom je

pravdepodobné, že dieťa odmieta otca práve z dôvodu, že bolo účastné konfliktov medzi rodičmi, prípadne nevhodného správania sa otca k matke. Konanie a správanie otca popísané matkou súd nechce nijako ospravedlňovať, avšak nie je žiadúce, aby takéto zažité situácie v rodine ovplyvnili vzťah medzi otcom a mal. dieťaťom do takej miery, aby dieťa úplne odmietalo akýkoľvek kontakt s otcom.

21. Je nepochybné, že maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Súd poukazuje na to, že na názor mal. dieťaťa je potrebné prihliadnuť, no súčasne je potrebné ho v niektorých ohľadoch aj korigovať. Uvedené však nie je možné uskutočniť v rámci konania o neodkladnom opatrení, keďže na takéto šetrenie nie je dostatočný priestor vzhľadom na krátku zákonnú lehotu ustanovujúcu, v akom čase má byť o návrhu rozhodnuté. (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 07.02.2023, sp. zn. 4CoP/9/2023).

22. Súd pri rozhodovaní musí v prvom rade zohľadňovať záujem mal. dieťaťa. Nie je však v záujme mal. dieťaťa, aby došlo k zákazu styku. Otec má v živote mal. dieťaťa nezastupiteľnú úlohu. Za aktuálneho stavu v rodine zakázanie styku otca s dieťaťom sa nejaví súdu ako vhodné a do budúcnosti by mohlo mať pre dieťa a jeho vzťah s otcom nezvratiteľné následky. Zákazom styku otca s mal. dieťaťom by reálne hrozilo, že by bol kontakt otca s mal. dieťaťom úplne prerušený a mohli by sa ochladiť citové väzby, čo by malo vážny následok vo vzťahu otca s dieťaťom v neskoršom čase. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodiča a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva.

23. Podľa čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa, je potrebné rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére.

24. Takýto razantný zásah súdu predbežne bez ďalšieho dokazovania, vychádzajúc len z tvrdení matky a predloženej komunikácie medzi rodičmi, bez zistenia stanoviska otca, ktoré nie je ani objektívne možné v lehote na rozhodnutie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia získať z dôvodu, že otec je pracovne v zahraničí, sa javí ako nevhodný a neprimeraný.

25. V prípade, ak bude takýto stav v rodine pretrvávať, bude potrebné zvážiť prijatie iných vhodných opatrení za účelom zlepšenia vzájomného vzťahu medzi rodičmi, zlepšenia ich komunikácie, ako aj vzťahu dieťaťa s otcom, napríklad prostredníctvom uloženia výchovného opatrenia rodičom a mal. dieťaťu.

26. Ak si to situácia v rodine naďalej vyžaduje, rodičia môžu podať návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu a v konaní začatom na základe takéhoto návrhu súd vykoná dokazovanie potrebné na stanovenie optimálnej úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, v ktorom prípadne môže súd dôjsť aj k záveru, že záujem maloletého dieťaťa si vyžaduje zákaz styku. Doposiaľ zistené skutočnosti však nepostačujú na prijatie záveru súdu, že záujem dieťaťa vyžaduje neodkladne zasiahnuť do práva otca na kontakt so svojim dieťaťom.

27. Nakoľko matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov, ani bezprostrednú ujmu hroziacu mal. dieťaťu odôvodňujúcu okamžitý zásah súdu prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia, súd návrh matky zamietol.

28. O trovách konania bolo rozhodnuté v zmysle § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).